



Kajaanin lukio

Abin lukuvuosi

ylioppilaskokelaan opas 2020 – 2021

SISÄLLYS

Sisällysluettelo-----	2
Muistilista -----	3
1. YLIOPPILASTUTKINNON YLEISOHJEET -----	4
1.1 Tutkinnon rakenne-----	4
1.2 Tutkinnon suorittaminen ja osallistumisoikeus -----	4
1.3 Kokeen suorittaminen -----	5
1.4 Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen -----	5
1.5 Tutkintoon ilmoittautuminen -----	6
1.6 Ilmoittautumisen sitovuus ja tutkintomaksut -----	6
1.7 Hylätyn kokeen uusiminen-----	6
1.8 Hyväksytyn kokeen uusiminen-----	7
1.9 Tutkinnon täydentäminen -----	8
1.10 Arvosanat -----	8
1.11 Kompensaatio-----	8
1.12 Ylioppilaiden nimitietojen julkaiseminen -----	9
1.13. Tutkintotulokset -----	9
2. AIKATAULU -----	9
2.1 Syksyn 2020 tutkinnon koepäivät -----	9
2.2 Syksyn 2020 tutkinnon aikataulu-----	10
2.3 Kevään 2021 tutkinnon koepäivät-----	10
2.4 Kevään 2021 tutkinnon aikataulu -----	10
3. KÄYTÄNNÖNOHJEITA YLIOPPILASKIRJOITUKSIIN-----	11
4. AINEKOHTAISIA OHJEITA-----	12

www.ylioppilastutkinto.fi -sivuilla löytyy lisätietoja ylioppilastutkinnosta

- Yleiset määräykset ja ohjeet
- Digitaalisen ylioppilaskokeen ohje
- Koejärjestelmässä olevat ohjeet ja materiaalit
- Kokeen vastauskentässä käytössä oleva kaavaeditori

MUISTILISTA

- Tutustu yleisohjeisiin ennen ilmoittautumista tutkintoon.
- Kertaa aikataulut, käytännönohjeet ja ainekohtaiset ohjeet ennen kirjoituspäivää.
- Mikäli et osallistu johonkin niistä yo-kokeista, joihin olet ilmoittautunut, ilmoita asiasta ennen koepäivää kansliaan.
- **MUISTETTAVAT tärkeät päivämäärät**

Päivämäärä	Toimenpide
ma 4.5.2020 klo 14.30	Rehtorin yo-info klo 14.30 Teamsin linkin kautta
ajalla 14.5. – 27.5.2020	Syksyn 2020 tutkintoon osallistuva 18-ryhmän, 17-ryhmän jatkava sekä kahden tutkinnon opiskelija ilmoittautuu Wilman Lomakkeet-osion kautta. Aikuislinjan opiskelija ja yo-tutkinnon jo valmiiksi saanut opiskelija ilmoittautuu kirjallisesti. Pyydä ilmoittautumisohje kansliasta lähettämällä sähköpostia: toimisto@kajaaninlukio.fi
	Tutkintomaksulasku postitetaan kesäkuussa opiskelijan ilmoittautumisen yhteydessä antamaan osoitteeseen. Tutkintomaksu maksettava viimeistään laskulle merkittynä eräpäivänä. Muista käyttää viitenumeroa!
pe 4.9.2020	Osallistumisoikeus syksyn 2020 tutkintoon tarkistetaan.
pe 4.9. 2020	Pakollinen buuttausklinikka klo 14.30 syksyn tutkintoon osallistuville: 18ABC- ja 17AB-ryhmät.
ma 7.9.2020	Pakollinen buuttausklinikka klo 14.30 syksyn tutkintoon osallistuville: 18DEF-ryhmät ja kahden tutkinnon opiskelijat. Hakemus koulun kannettavan käytöstä jätettävä apulaisrehtorille.
pe 23.10.2020	Joulukuussa opintonsa päättävillä päättötodistukseen tulevat kurssit ol-tava suoritettuina.
ma 23.11.2020 mennessä	Kevään 2021 tutkintoon osallistuva lukion opiskelija ilmoittautuu Wilman kautta sekä palauttaa ilmoittautumislomakkeensa toimistosihteerille. Tutkintomaksulasku jaetaan tammikuun ryhmänohjauksessa. Aikuislinjan opiskelija ja yo-tutkinnon jo valmiiksi saanut opiskelija ilmoittautuu kirjallisesti. Ohjeen saa kansliasta.
ma 1.2.2021	Kevään tutkintomaksulaskun viimeinen maksupäivä. Muista käyttää viitenumeroa!
to 25. – pe 26.2.2021	Pakollinen buuttausklinikka klo 14.30 kevään tutkintoon osallistuville. Hakemus koulun kannettavan käytöstä jätettävä apulaisrehtorille.
pe 26.2.2021	Osallistumisoikeus kevään 2021 yo-tutkinnon kokeisiin tarkistetaan.
pe 23.4.2021	Päättötodistukseen tulevat kurssit ol-tava suoritettuina.

1. YLEISOHJEET

1.1 Tutkinnon rakenne

➤ Pakolliset kokeet

- kaikille pakollinen äidinkielen koe tai suomi toisena kielenä -koe (vieraskielisille)

sekä kolme seuraavista:

- toinen kotimainen kieli, ruotsi (taso A tai B)
- yksi vieras kieli (taso A tai C)
- matematiikka (taso A tai B)
- yksi reaaliaineen koe

➤ Ylimääräiset kokeet

Pakollisten kokeiden lisäksi voit osallistua joko yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen:

- toinen kotimainen kieli, ruotsi (taso A tai B)
- matematiikka (taso A tai B)
- reaaliaineiden kokeet
- vieraat kielet (taso A tai C)

Pakollisiin kokeisiin pitää sisältyä **vähintään yksi pitkän** oppimäärän eli A-tason koe.

- kielten kokeen tasot: A = pitkä, B = keskipitkä (ruotsin kieli), C = lyhyt
- matematiikan taso: A = pitkä, B = lyhyt

Tutkintoon saa kuulua vain yksi saman oppiaineen koe.

1.2 Tutkinnon suorittaminen ja osallistumisoikeus

Ylioppilastutkinto on suoritettava kolmen perättäisen tutkintokerran aikana (esim. syksy – kevät – syksy), mutta voit suorittaa sen myös yhdellä tutkintokerralla. Tutkinnon suorittaminen katsotaan aloitetuksi, kun ilmoittaudut ensimmäisen kerran pakolliseen tai ylimääräiseen kokeeseen.

Ylioppilastutkintoon osallistuminen edellyttää, että opiskelija on **opiskellut** ennen kokeeseen osallistumista **vähintään asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit**.

Sellaisen vieraan kielen kokeeseen, jossa ei ole pakollisia kursseja, voit osallistua opiskeltuasi ao. kieltä kolme lukiokurssia.

Voit lisätä tutkintoosi uusia ylimääräisiä kokeita, kunnes tutkintosi on valmis tai olet käyttänyt kolme tutkintokertaa. Suositus: yksi pakollinen koe viimeiselle tutkintokerralle.

Jos et ole suorittanut pakollisia kursseja yo-aineessa lukuvuosikalenterissa merkittyyn päivään mennessä, rehtori antaa osallistumisoikeuden epäämisestä perustellun kirjallisen päätöksen.

Ylioppilastutkintosi on valmis = saat ylioppilastutkintotodistuksen, kun olet suorittanut **neljän pakollisen kokeen lisäksi lukion oppimäärän tai ammatilliseen tutkintoon oikeuttavat opinnot**.

1.3 Kokeen suorittaminen

Kaikki ylioppilastutkinnon kokeet suoritetaan digitaalisesti. On tärkeää, että tutustut digitaalisen ylioppilastutkinnon suorittamiseen. Sinulta edellytetään mm., että osaat käynnistää oman laitteesi USB-muistilta. Eri oppiaineissa tarvittavien ohjelmien käytössä sinua ohjaavat aineenopettajat oppiaineen kursseilla. Voit myös harjoitella tietokoneen käynnistämistä USB-muistilta ja kokeessa työskentelyä Abitti.fi -verkkosivuilla olevien ohjeiden avulla.

Koelaitteisto

Teet kokeen omalla kannettavalla tietokoneellasi. Vaatimukset koneelle löydät Ylioppilastutkintolautakunnan sivuilta www.ylioppilastutkinto.fi.

Laitteen tärkeimmät ominaisuudet ovat

- 1) USB-muistilta käynnistäminen
- 2) langallinen verkkoliitin (tai USB-lisäadapteri) ja
- 3) äänikortti (+ kuulokkeet).

Pääsääntöisesti uudehko (1–3 vuotta vanha) kannettava Mac-, Linux- tai Windows-kone on sopiva. Ennen koepäivää järjestetään testiklinikka, jossa pääset testaamaan oman laitteistosi sopivuutta.

Koetilaisuus

Koetilaisuudessa liität koneesi sähkö- ja koeverkkoon. Valvojat tarkistavat henkilöllisyytesi kuvallisesta henkilökortista (ajokortti, passi tai henkilökortti).

Koekysymykset ja materiaalit avautuvat nettiselaimen, johon myös kaikki vastaukset palautetaan joko tekstikenttään tai kuvankaappauksina. Koetilapalvelimelle tallentuu koko ajan lokitietoja tekemisistäsi.

Mahdollisia ongelmatilanteita varten vastauksesi tallentuvat jatkuvasti koetilapalvelimille. Jos koesuorituksesi keskeytyy sinusta riippumattomasta syystä pitemmäksi aikaa (esim. tietokoneesi joudutaan vaihtamaan), koeaikaasi jatketaan menetetyn ajan verran.

Lisätietoja digitaalisesta ylioppilastutkinnosta saat rehtorilta, opettajilta ja lautakunnan verkkosivuilta www.ylioppilastutkinto.fi.

1.4 Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

Lautakunta voi ottaa huomioon koesuoritusta heikentävän syyn ylioppilastutkinnossa, jos sinulla jokin seuraavista:

- sairaus tai vamma
- kuulo- tai näkövamma
- lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus
- erityisen vaikea elämäntilanne
- opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat)

Ensisijainen tapa tähän on myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen. Pistekorotus kohdistuu ainoastaan niihin kokeisiin, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty. Pistekorotuksen hylättyyn kokeeseen voi saada riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty.

Ohjeet saat rehtorilta. Hakemus on toimitettava lautakuntaan **syksyn 2020 tutkinnon osalta viimeistään 11.5.** ja **kevään 2021 tutkinnon osalta 30.11.**

1.5 Tutkintoon ilmoittautuminen

[Syksyn 2020 tutkintoon opiskelija ilmoittautuu Wilman kautta valitsemalla Lomakkeet-osiosta](#)

→ Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin 2020 -kohdan.

- **Täytä** Ilmoittautuminen-kohdassa Aine-, Pak./Ylim.-, Vuosi-sarakkeet.
 - o Aine-sarakkeen ruutua klikkaamalla avautuvat kirjoitusaineet.
 - o Pak./Ylim.-sarakkeen ruutua klikkaamalla avautuvat vaihtoehdot.
 - o Vuosi-sarakkeen ruutua klikkaamalla tulee automaattisesti kirjoituskerraksi 2020S.
- Lisää rivejä saa klikkaamalla -merkkiä.
- Niitä rivejä, joissa kirjoituskerta on tyhjä tai tuleva kerta, voi muokata 27.5.2020 saakka.
- ?-merkkiä painamalla löytyy ohjeita.
- **Kirjoita** Lisätietoja: Tiedoksi kansliaan -kohtaan
 - o postiosoite, postinumero ja -toimipaikka, johon [yo-tutkintomaksulasku](#) postitetaan
 - o [koko yo-tutkinnon suoritus suunnitelma](#) (esim. S20 pak. RUB, ylim. BI ja K21 pak. ÄI, ENA, MAB)
- **Paina** lopuksi Tallenna-painiketta.

Ilmoittautuminen on tehtävä ajalla 14.5. – 27.5.2020, jonka jälkeen ilmoittautuminen sulkeutuu.

- Ilmoittautuminen tarkistetaan kansliassa ja saat Wilma-viestin, kun ilmoittautuminen on tarkistettu ja on oikein. Opiskelijaan otetaan kansliasta yhteyttä tekstiviestillä, jos ilmoittautumisessa on virhe.
- Tutkintomaksulaskut postitetaan antamaasi osoitteeseen kesäkuun puolivälissä. Lasku on maksettava viimeistään laskun eräpäivänä.

Kevään 2021 tutkintoon on ilmoittauduttava viimeistään maanantaina 23.11.2020.

- Kevään 2021 tutkintoon osallistuva lukiossa opiskeleva opiskelija ilmoittautuu Wilman kautta sekä palauttaa ilmoittautumislomakkeensa toimistosihteerille. Ohje annetaan ryhmänohjaustuokiossa marraskuussa.
- Tutkintomaksulaskun saat tammikuun ropotuokiossa, maksettava viimeistään ma 1.2.2021.

1.6 Ilmoittautumisen sitovuus ja tutkintomaksut

- **Ilmoittautuminen on sitova.**
- Et voi jälkikäteen muuttaa valintoja, jotka koskevat aineyhdistelmää, kokeen pakollisuutta tai ylimääräisyyttä tai kokeen tasoa.
- Tutkintoa tai erillisiä kokeita suorittamaan ilmoittautunut kokelas on **velvollinen maksamaan** ylioppilastutkintoon liittyvät maksut. Maksat **perusmaksun** jokaiselta tutkintokerralta, johon ilmoittautut. Lisäksi jokaiselta kokeelta maksat **koemaksun**.
- **Yo-tutkintomaksut vuonna 2020:** perusmaksu 14 e/kokelas ja kultakin kokeelta maksu 28 e.
- Jos rehtori peruuttaa kirjallisesti osallistumisoikeutesi johonkin tai kaikkiin aineisiin, joihin olet ilmoittautunut, ylioppilastutkintolautakunta palauttaa koekohtaiset maksut takaisin.
- Jos eroat lukiosta tutkinnon viimeisen ilmoittautumispäivän (5.6. tai 23.11.) jälkeen, sinun on kuitenkin maksettava perusmaksu sekä koekohtaiset maksut niistä aineista, joihin olet ilmoittautunut.

Kevään 2020 ylioppilaskokelaille mahdollisuus osittain maksuttomaan uusimiseen

- Hallitus mahdollistaa ylioppilastutkinnon yksittäisten kokeiden osittain maksuttoman uusimisen niille kokelaille, jotka joutuivat muuttamaan suunnitelmiaan ja suorittamaan useita kokeita yhden viikon aikana koronaviruksen vuoksi tehtyjen toimien seurauksena.
- Koekohtaista tutkintomaksua (= 28 €) ei peritä kokelaalta reaaliaineiden, toisen kotimaisen kielen, matematiikan ja pitkän vieraan kielen kokeista, joista kokelas on maksanut koekohtaisen maksun keväällä 2020.
- Jos kokelas on saanut päätöksen ilmoittautumisen mitätöinnistä ja saa siten palautuksen koekohtaisesta tutkintomaksusta, mitätöidyn kokeen uusiminen on maksullista.

1.7 Hylätyn kokeen uusiminen

Hylätyn kokeen saat uusia **kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana**.

Hylättyä **pakollista** koetta uusiessasi voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyempään oppimäärään perustuvaan kokeeseen. Tason vaihtaminen edellyttää, että tutkintosi pakollisiin kokeisiin sisältyy yksi pitkän oppimäärän koe.

Jos määräaika kuluu umpeen tai et selviydy hyväksytysti kolmannellakaan uusimiskerralla, sinun on suoritettava koko tutkinto uudelleen.

Hylätyksi katsotaan myös sellainen koe, johon ilmoittaudut, mutta jätät ilman erityisen painavaa syytä saapumatta tai jota et jätä arvosteltavaksi.

Kun olet ilmoittautunut neljään **pakolliseen** kokeeseen ja tullut **hylätyksi** jossakin niistä, **voit** lisätä tutkintoosi uusia aineita, jos sinulla on tutkintokertoja käyttämättä.

Tutkinnon suorittanut henkilö saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa. Tämä koskee sekä pakollisia että ylimääräisiä kokeita. Jos hylätty pakollinen koe on kompensoitu, sen saa myös uusia rajoituksetta.

1.8 Hyväksytyn kokeen uusiminen

Saat uusia hyväksytyn kokeen niin monta kertaa kuin haluat. Kokeen uusimisajankohdan voit valita itse. Jos uusit jonkin kokeen ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään kokeista saatu parempi arvosana. Jos uusit kokeen tutkintotodistuksen saamisen jälkeen, saat uustusta hyväksytystä kokeesta erillisen todistuksen.

Hyväksytyn kokeen **tasoa et saa vaihtaa** ennen kuin **tutkinto on valmis**. Jos suoritat tutkintoa hajautetusti ja esim. pitkän matematiikan kokeesta olet saanut hyväksytyn arvosanan, et voi kirjoittaa lyhyttä matematiikkaa ennen kuin koko tutkinto on valmis (ks. Ylioppilastutkinnon täydentäminen).

Myös kokeen, josta lautakunta on antanut arvosanan laudatur, saat uusia.

1.9 Ylioppilastutkinnon täydentäminen

Tutkinnon täydentäminen uusilla kokeilla on mahdollista sen jälkeen, kun olet suorittanut tutkinnon. Tämä edellyttää sekä hyväksytyjä pakollisia ylioppilastutkinnon kokeita että lukion oppimäärän tai ammatillisen tutkinnon suorittamista.

Täydentämisen ajankohdan voit valita itse. Tutkintoa voit täydentää myös jo suorittamasi oppiaineen eritasoisella kokeella. Saat erillisen todistuksen näistä uusista hyväksytyistä kokeista. Voit uusia kokeen niin monta kertaa kuin haluat.

1.10 Arvosanat

Lukion omat opettajat tarkastavat ja arvostelevat suoritukset valmistavasti. Lautakunnan arvostelupäätökset tehdään koekohtaisesti. Eri tutkintokertoina voi olla melkoisia vaihteluja arvosanoissa.

Todistuksesta ilmenevät suoritettut pakolliset ja ylimääräiset kokeet, kunkin kokeen taso ja kokeesta saatu arvosana.

Arvosanat ja niiden kirjainlyhenteet sekä niitä vastaavat pistemäärät ovat seuraavat:

laudatur (L)	7
eximia cum laude approbatur (E)	6
magna cum laude approbatur (M)	5
cum laude approbatur (C)	4
lubenter approbatur (B)	3
approbatur (A)	2
improbatur (I)	0

Matematiikan kokeesta merkitään arvosanan lisäksi näkyviin kokelaan saama pistemäärä sekä kokeen maksimipistemäärä.

Tutkintotodistukseen merkitään hyväksytysti suoritettujen kokeiden arvosanat. Todistukseen merkitään hyväksytysti suoritettujen reaalialaisten kokeiden nimi sekä kokeesta saatu arvosana. Kompensaatiota käytettäessä hylätty pakollinen arvosana jää todistukseen.

1.11 Kompensaatio

Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi, vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin pakollisesta kokeesta. Kompensaatiossa otetaan huomioon ylioppilastutkintotodistukseesi tulevien pakollisten ja ylimääräisten kokeiden arvosanat.

Yleisen kompensaation perusteet ovat seuraavat:

- Hylätyt suoritukset eri oppiaineissa on tason mukaan jaettu neljään luokkaan i+, i, i- ja i=.
- Kokelaan jokaisen hyväksytyyn kokeen arvosanasta annetaan kompensaatiopisteitä seuraavasti: L - 7, E - 6, M - 5, C - 4, B - 3 ja A - 2.
- Saadut kompensaatiopisteet lasketaan yhteen, jolloin 12 kompensaatiopistettä kompensoi hylätyn arvosanan, jos se on i+, 14 i:n, 16 i:n ja 18 i=.

Jos saat hylätyn arvosanan useammin kuin kerran jossakin kokeessa, otetaan edellä esitetyn luokittelun mukainen paras improbaturisi huomioon kompensaatiota laskettaessa.

Kompensaatio tehdään automaattisesti eikä sitä tarvitse erikseen anoa. Ellet halua kompensatiota suoritettavan, sinun on esitettävä asiasta kirjallinen ilmoitus rehtorille, joka toimittaa sen lautakunnalle. Koska kokeiden uusiminen on mahdollista, ei kompensaaion vastustamista suositella.

Kompensoidun pakollisen kokeen voit uusia rajoituksetta. Kompensaation käyttäminen ei muuta jo saavutettuja hyväksytyjä arvosanoja.

1.12 Ylioppilaiden nimitietojen julkaiseminen

Sekä lautakunnalla että lukiolla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistavaksi medialle sen jälkeen, kun tietojen oikeellisuus on varmistettu.

Jos et halua nimeäsi julkaistavaksi, pyydä kirjallisesti sekä lukiotasi että lautakuntaa poistamaan nimesi listalta. Syksyn tutkinnon osalta lokakuun loppuun mennessä, ja kevään tutkinnon osalta huhtikuun loppuun mennessä.

Jos sinulta puuttuu kurssisuorituksia, et ole ylioppilas eikä nimeäsi mainita listalla.

1.13. Tutkintotulokset

Ylioppilastutkintolautakunta toimittaa tutkintotulokset heti niiden valmistuttua kaikille lukioille yhtä aikaa. Samaan aikaan tulokset ja kokelaan arvostellut koesuoritukset ovat kokelaan ja alle 18-vuotiaan kokelaan huoltajan nähtävillä lautakunnan erillisessä verkkopalvelussa.

Tulokset siirretään myös lukion opiskelijarekisteriin ja kokelas näkee tuloksensa Wilman kautta.

Ylioppilastutkintolautakunta on sitoutunut toimittamaan ja syksyn tutkinnon tulokset 19.11. mennessä ja kevään tutkinnon tulokset viikon 20 tiistaina (18.5.2021).

2. AIKATAULU

2.1 Syksyn 2020 tutkinnon koepäivät

Kirjalliset kokeet **Kirjoituspaikalla on oltava klo 8.00, kokeet alkavat klo 9.00**

ma 14.9.	kemia, terveystieto
ke 16.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä: englanti
to 17.9.	uskonto, elämäntietäminen, yhteiskuntaoppi, maantiede
pe 18.9.	äidinkieli, lukutaidon koe ja suomi toisena kielenä -koe
ma 21.9.	toinen kotimainen kieli, ruotsi, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 22.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
to 24.9.	filosofia, biologia
pe 25.9.	äidinkieli, kirjoitustaidon koe
ma 28.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä: englanti, saksa, ranska, venäjä, espanja
ti 29.9.	psykologia, historia, fysiikka
to 1.10.	vieras kieli, pitkä oppimäärä: saksa, ranska, venäjä

2.2 Syksyn 2020 tutkinnon aikataulu

- **Ilmoittaudut** Wilman Lomakkeet-osion kautta ajalla 14.5. – 27.5.2020.
- Saat tutkintomaksulaskun kesäkuussa kirjeitse antamaasi osoitteeseen ja **maksat laskun eräpäivään mennessä. Muista käyttää viitenumeroa!**
- **Pe 4.9. osallistumisoikeuden tarkistus**
- **Pe 4.9. – ma 7.9. pakollinen buuttausklินิกka klo 14.30** syksyn tutkintoon osallistuvalla.
- **Ma 7.9. hakemus koulun kannettavan käytöstä jätettävä** apulaisrehtorille.
- **Pe 11.9. taulukkokirja kemian koetta** varten tarkistettavaksi klo 13 mennessä kansliaan, josta kirja viedään koetilaan
- **Ma 21.9. taulukkokirja matematiikan koetta** varten tarkistettavaksi klo 13 mennessä kansliaan, josta kirja viedään koetilaan.
- **Ma 28.9. taulukkokirja fysiikan koetta** varten tarkistettavaksi klo 13 mennessä kansliaan, josta kirja viedään koetilaan.
- **Ma 23.11. viimeinen päivä ilmoittautua kirjallisesti ja sitovasti** kevään 2021 ylioppilastutkintoon. Tutkintotulokset saapuvat ylioppilastutkintolautakunnalta 19.11. mennessä.
- **Pe 4.12.** syksyn ylioppilas- ja itsenäisyyspäiväjuhla.

2.3 Kevään 2021 tutkinnon koepäivät

Kirjalliset kokeet Kirjoituspaikalla on oltava klo 8.00, koe alkaa klo 9.00

ti 16.3.	äidinkieli, lukutaidon koe ja suomi toisena kielenä -koe
to 18.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä: englanti, ranska, saksa, venäjä, espanja
pe 19.3.	äidinkieli, kirjoitustaidon koe
ma 22.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä: englanti, ranska, saksa, venäjä, espanja
ke 24.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 26.3.	psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
ma 29.3.	toinen kotimainen kieli, ruotsi, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 31.3.	uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

2.4 Kevään 2021 tutkinnon aikataulu

- **Ma 1.2. tutkintomaksulaskun viimeinen maksupäivä. Muista käyttää viitenumeroa!**
- **To 11.2.** penkinpainajaiset
- **To 25. – pe 26.2. pakollinen buuttausklินิกka klo 14.30** kevään tutkintoon osallistuvilla.
- **Pe 26.2. hakemus koulun kannettavan käytöstä jätettävä** apulaisrehtorille.
- **Pe 26.2. osallistumisoikeus** kevään tutkinnon kokeisiin tarkistetaan.
- **Pe 23.4.** päättötodistukseen tulevat kurssit oltava suoritettuina.
- **Ke 2.6.** mennessä ilmoittauduttava Wilman kautta sitovasti syksyn 2021 tutkintoon.
- **Pe 4.6. klo 18.00** juhlaharjoitus ja lakkien tuonti juhlapaikalle KAO:n Artti Antila -saliin.
- **La 5.6. ylioppilasjuhla**, jossa jaetaan todistukset ja ylioppilaslakit.

3. KÄYTÄNNÖNOHJEITA YLIOPPILASKIRJOITUKSIIN

Kokeeseen meno

- **Kokeet** ovat salissa ja luokissa.
- **Tarkka** kirjoituspaikkatieto on koepäivän aamuna aulan ilmoitustaululla.
- **Saavu koululle klo 8.00. Noudata tuloaikaa täsmällisesti, jotta ehdit etsiä oman kirjoituspaikkasi ja kuulet kokeen alussa annettavat ohjeet.**
- **Päällysvaatteet ja laukut** oppilaskaappiin tai naulakoille (ei rahaa, arvoesineitä).
- **Kirjoitustilassa** liikut tossuissa tai sukksillaan, kengät pulpetin viereen. Pukeudu lämpimästi.
- **Kännykkää/älykelloa tms. et saa tuoda kirjoitustilaan, edes suljettuna repussa.** Parasta jättää kännykkä ja muut tekniset laitteet kotiin. Jos kännykän/älykellon/lompakon tuonti on välttämätöntä, jätä kaappiisi.

Kännykän/älykellon tms. tuominen koetiloihin on lautakunnan määräysten vastaista. Kokelas, joka syllistyy koetilaisuuden häirintään, vilpilliseen menettelyyn tai vilpin yritykseen menettää oikeuden osallistua kokeisiin kyseisenä tutkintokertana. Kokeet, joihin kokelas on ilmoittautunut samalla tutkintokerralla, katsotaan hylätyksi.

Koepaikalle tuotu kännykkä/ älykello/ lompakko (merkitse nimesi ja ryhmäsi), kerätään koetilan edessä pois ja viedään kansliaan → haet sieltä.

- **Ota** kokeeseen mukaan **kuvallinen henkilötodistus** (ajokortti, passi tai henkilökortti) tunnistautumista varten.
- **Eväät** läpinäkyviin pakkauksiin (muovirasia/-pullo). Termospullot ovat sallittuja. Koululta ei saa eväitä.
- **Allergisten huomioiminen:** Eväiden valinnassa välttä voimakkaasti tuoksuvia tai allergisoivia ruoka-aineita (esim. valkosipuli, kebab, pähkinät, sitrushedelmät). Välttä tuoksujen käyttämistä.

- **Nenäliinat:** Omia nenäliinoja ei saa tuoda. Koetilassa on paperinenäliinoja.

Kokelasnumero, istumapaikka ja koeaika

- **Kokelasnumeron** saat kirjallisena: syksyn tutkinnon osalta elokuun ryhmänohjaustuokiossa ja kevään tutkinnon osalta tammikuun ryhmänohjaustuokiassa.
- Kokelasnumeroluettelo ja istumajärjestys ovat koetilan ovella ennen kokeen alkamista. Pöydälläsi on kortti, jossa on kokelasnumerosi, nimesi ja kirjoitusaineesi.
- **Istumapaikkanumero:** koetilan ovella olevasta istumajärjestyksessä löydät kokelasnumerosi mukaisen istumapaikan. Huomaa, että istumapaikkasi ja koetilasi vaihtelee koepäivittäin.
- **Koeaika** klo 9.00 – 15.00 = 6 tuntia.

Et saa lähteä kokeesta pois ennen klo 12:ta.

Jos kirjoitat kaksi lyhyttä vierasta kieltä, koeaika on klo 9.00 – 17.00 = 8 tuntia.

Tietokone

Opiskelija tuo yo-kokeisiin oman kannettavan tietokoneensa.

- **Varmista tietokoneesi soveltuvuus sähköiseen ylioppilaskoejärjestelmään.**
- ***Jokaisen kokelaan on osallistuttava ennen yo-kirjoituksia järjestettävään buuttauskliinikkaan.***
- Kokelas vastaa itse siitä, että hän osaa käynnistää päätelaitteensa Ylioppilaslautakunnan toimittamalta usb-tikulta.
- Jos käytössäsi ei ole ylioppilaskokeeseen soveltuvaa kannettavaa tietokonetta, voit anoa koulun koneen käyttöoikeutta apulaisrehtorilta.
- Ota kokeeseen mukaan langalliset kuulokkeet. Kuulokkeissa ei saa olla edes bluetooth-mahdollisuutta.
- Voit halutessasi ottaa kokeeseen langallisen hiiren. Kaikki langattomat lisälaitteet ovat kiellettyjä.

Koetilanne

- Mene omalle istumapaikallasi.
- **Kiinnitä** verkko- ja sähköjohdot sekä kuulokkeet tietokoneeseen.
- **Et saa käyttää tietokoneohjelmia tai kirjoittaa luonnonpapereihin mitään ennen kokeen alkamista.**
- Muista tarkistaa vaadittava tehtävämäärä kokeen alusta.
- Varsinainen koejärjestelmä tallentaa vastaukset automaattisesti, mutta muilla ohjelmistoilla tekemiäsi tiedostoja sinun täytyy muistaa tallentaa tekovaiheessa työpöydälle.
- Ongelma koneen toiminnassa: Nosta kätesi reilusti ylös, jolloin valvoja tulee luoksesi.
- Merkitse kokelasnumerosi ja nimesi käyttämiisi luonnonpapereihin.
- **Lopuksi muista päättää koe.**
- **Palauta** usb-tikku ja kaikki paperit (myös käyttämättömät) kirjurille.
- Kirjuri merkitsee pöytäkirjaan poistumiskelonajan ja antaa poistumisluvan. Odota vuoroasi rauhassa.
- Kerää vasta sitten tavarasi sekä roskat ja poistu kirjoituspaikalta häiritsemättä muita kokelaita.

Kirjoitusvälineet ja luonnospaperit

- Kynät kuljetat muovirasiassa
- Luonnospaperit ovat valmiina pöydälläsi. Kirjoitustilaan et saa tuoda omia papereitasi.
- Lisää luonnospapereita pyydät valvojalta.

Sallitut taulukot: Taulukkokirja on sallittu fysiikan, kemian ja matematiikan kokeissa **syksyllä 2020**.

MAOL taulukot, Otava ja Ranta-Tiilikainen: Lukion taulukot, WSOY.

Taulukkokirjan tuot edellisenä päivänä tarkistettavaksi kansliaan klo 13.00 mennessä (kirjan päälle kokelaan nimi, ryhmä ja kokelasnumero).

Laskin: Fysiikan, kemian ja matematiikan B-osan kokeissa saat käyttää yhtä tai useampaa laskinta. Kaikki funktio-, graafiset ja symboliset laskimet ovat sallittuja.

- Sinun on tyhjennettävä laskimen muisti ennen koetta ja tarvittaessa selvitettävä tyhjennysmenetelmä tarkastajalle. Epäselvissä tapauksissa laskinta ei hyväksytä.
- Kokeessa ei saa olla mukana laskimen erillistä käyttöohjetta, ei laskimen kantta, jos siinä on ohjeet, lisämuisteja eikä tiedonsiirtoon tarkoitettuja välineitä.

Käyttäytyminen kokeessa

- **Wc-käynnit:** Laita näytönsäästäjä päälle tai käännä näyttöä alas. Katso, onko valvoja vapaana lähtemään. Nouse ylös. Huomioi myös muut, sillä vain yksi kerrallaan on wc-reissulla.
- **Muu asia:** nosta kätesi reilusti ylös, jotta valvoja huomaa sinut ja tulee luoksesi.
- **Tavaroita putoaa:** nosta kätesi reilusti ylös, jolloin valvoja tulee luoksesi – et saa nostaa itse, paitsi aivan pöydän vierestä.

Sairastuminen

Jos sairastut äkillisesti (esim. korkea kuume), ota hyvissä ajoin ennen koetilaisuuden alkamista yhteys **rehtoriin puh. 044 7101 201**, ja toimita yo-kirjoituspäivänä päivätty lääkärintodistus sairaudesta. Lääkärintodistus lähetetään lukiolta ylioppilastutkintolautakunnalle.

- Lääkärintodistuksesta tulee selkeästi käydä ilmi, mistä sairaudesta on kyse, sairauden vaikeusaste ja kesto.
- Jos et sairauden takia voi osallistua kokeeseen, voit lääkärintodistuksen perusteella hakea ylioppilastutkintolautakunnalta ilmoitautumisen mitätöintiä.

Alustavien tulosten kysyminen

- Opettajilla on suoritusten valmistavaa arvosteluaikaa viikko tai kaksi viikkoa riippuen kokelasmäärästä.
- Alustavien tulosten antamisaikataulu ja suorituksia arvostelevien opettajien nimet löytyvät Wilman tiedotteesta.

4. AINEKOHTAISIA OHJEITA

Digitaalisten kokeiden tarkat kuvaukset löydät Ylioppilastutkintolautakunnan sivuilta www.ylioppilastutkinto.fi kohdasta *Ylioppilastutkinto > Digitaalinen ylioppilastutkinto > Tarkemmat kuvaukset digitaalisten kokeiden sisällöstä*.

Äidinkieli

- Äidinkielen koe on kaksiosainen: lukutaidon koe ja kirjoitustaidon koe.
- Kokeet järjestetään eri koepäivinä. Molempiin kokeisiin on osallistuttava samalla tutkintokerralla.

Vieraat kielet

- Digitaalisen tutkinnon kielikokeissa ei ole erillistä kuullun ymmärtämisen koetta.

Reaaliaineet

Aineet, joissa kokeet järjestetään

evangelisluterilainen uskonto UE

ortodoksinen uskonto UO

elämäkatsomustieto ET

filosofia FF

historia HI

maantiede GE

psykologia PS

terveystieto TE

yhteiskuntaoppi YH

kemia KE

biologia BI

fysiikka FY

Yhdellä tutkintokerralla on kaksi reaaliaineiden koepäivää. Koepäivät sijoitetaan tutkintoaikatauluun siten, että niiden välillä on noin viikko. Koepäivien järjestys vaihtelee.

Samana koepäivänä ovat: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia.

Samana koepäivänä ovat: evangelisluterilainen uskonto, ortodoksinen uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto.

Voit osallistua yhtenä koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeeseen. Siten voit suorittaa yhdellä tutkintokerralla enintään kaksi reaaliaineen koetta. Tutkinnon hajauttamalla voit halutessasi osallistua useaan reaaliaineen kokeeseen.

Ilmoittautuminen evangelisluterilaisen uskonnon, ortodoksisen uskonnon tai elämäkatsomustiedon kokeeseen ei ole sidoksissa mahdolliseen uskontokunnan tai uskonnollisen yhdyskunnan jäsenyyteen, mutta kyseisen aineen pakolliset kurssit on oltava suoritettuina.

Matematiikka

- Sekä pitkän että lyhyen matematiikan kokeessa on kaksi osaa: A-osa ja B-osa.

Aikaisemmat pisterajat löytyvät:

<https://www.ylioppilastutkinto.fi/ylioppilastutkinto/pisterajat>